

Skóla- og velferðarþjónusta Árnesþings bs.
Launrétt 6
806 Selfossi

Dagsetning **14. janúar 2025**
Málsnúmer MRN25010032

Undanþága frá skilyrði um lágmarksíbúafjölda vegna barnaverndarþjónustu

Vísað er til umsóknar barnaverndarþjónustu Árnesþings, dags. 20. desember 2024, um áframhaldandi undanþágu frá skilyrði um lágmarksíbúafjölda vegna barnaverndarþjónustu á grundvelli barnaverndarlaga, nr. 80/2002.

Í umsókninni kemur fram að skóla- og velferðarþjónusta Árnesþings bs. sem jafnframt fari með barnaverndarþjónustu Árnesþings fyrir sveitarfélögin Bláskógabyggð, Flóahrepp, Grímsnes- og Grafningshrepp, Hrunamannahrepp og Skeiða- og Gnúpverjahrepp óski eftir áframhaldandi undanþágu frá 6.000 íbúa lágmarki vegna barnaverndarþjónustu. Fram kemur að samanlagður íbúafjöldi sveitarfélaganna nemi 4.423. Þá kemur fram að samtals sinni þrír starfsmenn barnaverndarþjónustu á svæðinu í mismiklu starfshlutfalli. Tveir starfsmenn séu með félagsráðgjafarmenntun og einn með foreldra- og uppeldismenntun. Þá hafi verið gerður verktakasamningur við sálfræðing sem geti komið að barnaverndarþjónustu gerist þess þörf. Í umsókninni kemur einnig fram að fagþekking sé góð og samvinna mikil á milli þeirra sem vinna með málefni fjölskyldna á svæðinu. Í umsókninni kemur ekki fram hvort að sveitarfélögin séu aðilar að samningi um umdæmisráð barnaverndar og þá er ekki fjallað um hvort að farið hafi fram viðræður við önnur sveitarfélög um stærra umdæmi barnaverndarþjónustu.

Með tölvupósti, dags. 7. janúar 2025, óskaði ráðuneytið eftir frekari upplýsingum í tengslum við umsóknina og þá einkum hvort að farið hefðu fram viðræður við önnur sveitarfélög um stærra umdæmi barnaverndarþjónustu og hvort að samanlagt starfshlutfall starfsmann uppfyllti það skilyrði sem ákvæði 11. gr. barnaverndarlaga gerir kröfu um. Upplýsingar bárust ráðuneytinu símlíðis 8. janúar sl. þar sem fram kom að þeir þrír starfsmenn sem vinna að barnaverndarmálum fyrir hönd barnaverndarþjónustu Árnesþings sinni einnig öðrum málum. Einnig kom fram að formlegar viðræður við önnur sveitarfélög um stærra umdæmi barnaverndarþjónustu hafi ekki farið fram síðan árið 2023.

Í 1. mgr. 11. gr. barnaverndarlaga er að finna meginregluna um að í umdæmi hverrar barnaverndarþjónustu skuli vera í það minnsta 6.000 íbúar. Samkvæmt 3. mgr. 11. gr. laganna er heimilt að víkja frá skilyrði um lágmarksíbúafjölda vegna tiltekinna ástæðna og að uppfylltum tilteknum skilyrðum. Í greinargerð þeirri er fylgdi frumvarpi því er varð að lögum nr. 107/2021 er fjallað um að sú undantekning frá meginreglu laganna, sem finna má í ákvæði 3. mgr. 11. gr. geri ráð fyrir því að reynt hafi verið, án árangurs, að koma á samstarfi við önnur sveitarfélög. Þá kemur fram að ákvæðið geri ráð fyrir því að ef sveitarfélag eða sveitarfélög vilja ekki eða geta ekki átt samvinnu við önnur sveitarfélög til að ná 6.000 íbúa markinu verði gerðar ríkar kröfur til þess að sýnt sé fram á að þau standi undir faglegru barnaverndarþjónustu. Þá kemur fram að í ákvæðinu sé kveðið á um að barnaverndarþjónusta skuli hafa yfir að ráða að lágmarki starfsmönnum í tveimur stöðugildum. Við mat á starfsmannþörf verði að taka mið af fjölda mála sem að jafnaði eru til vinnslu í umdæminu en í því skyni er í frumvarpinu sett fram viðmið um 150 mál á ári, sem og

200% starfshlutfall barnaverndarþjónustu. Litið er til þess að ákveðinn lágmarksfjöldi mála og stöðugilda þurfi að vera til staðar svo unnt sé að halda úti faglegu barnaverndarstarfi.

Ráðuneytið hefur upplýsingar um að barnaverndarþjónusta Árneshöfn hafi í hyggju að leita eftir samstarfi um stærra umdæmi barnaverndarþjónustu og ganga til formlegra viðræðna við önnur sveitarfélög þar um. Þá liggur fyrir að í gildi er samningur um umdæmisráð barnaverndar sem sveitarfélögin eru aðilar að. Ráðuneytið telur þó ljóst að ekki muni reynast mögulegt að ljúka samningaviðræðunum áður en núgildandi undanþága rennur út. Í því skyni að tryggja samfellu í barnaverndarþjónustu telur ráðuneytið rétt að veita áframhaldandi undanþágu til 15. mars 2025. Ráðuneytið leggur ríka áherslu á að á tímabilinu verði unnið markvisst að því að ganga frá samningi um stærra umdæmi barnaverndarþjónustu í samræmi við meginreglu 1. mgr. 11. gr. barnaverndarlaga. Þá er rétt að fram komi að sækja þarf um undanþágu að nýju, takist ekki að ljúka viðræðunum á tilskildum tíma.

Sveitarfélögunum Bláskógabyggð, Flóahreppi, Grímsnes- og Grafningshreppi, Hrunamannahreppi og Skeiða- og Gnúpverjahreppi er hér með veitt undanþága frá skilyrði um lágmarksíbúafjölda barnaverndarþjónustu, sbr. 3. og 4. mgr. 11. gr. barnaverndarlaga, nr. 80/2002, til 15. mars 2025.

F.h. ráðherra
Anna Tryggvadóttir

F.h. ráðherra
Theódóra Sigurðardóttir

